

Jagttagelser over Veirforholdene

paa Landbohøiskolen og Landhuusholdningsfællesskabets Stationer i Maanederne August, September og October 1860.

I den forløbne Sommer har det Kgl. Landhuusholdningsfællesskab ladet paabegynde nogle Jagttagelser over Veiret i forskjellige Egne af Landet, og allerede foreligge Resultaterne af flere Maaneders Jagttagelser. I hvorvel disse nu kun maae betragtes som indledende, tør vi dog ikke, — da det er vor Hensigt for Fremtiden i hvert Hefte at optage saavidt muligt de fuldstændige Jagttagelser for de nærmest forløbne Maaneder, — undlade allerede denne gang at aflægge for vore Læsere en foreløbig Beretning om de Skridt, der ere blevne foretagne for at søge disse Jagttagelser fremmede paa den heldigste Maade, saa at de samtidig med at afgive et grundigt Materiale for en Skildring af Danmarks climatiske Forhold tillige kunne yde Landmændene den Veiledning, hvortil mere og mere føles Trang, efterhaanden som vort Kjendskab til Plante-culturens Principer bliver ført ud i Livet og kommer til praktisk Anvendelse. Men vi skulle paa den anden Side ogsaa indskrænke os til de allernødvendigste Oplysninger i denne Retning, da vi haabe i et senere Hefte at kunne give vore Læsere en fuldstændigere Beretning om den Maade, hvorpaa Jagttagelserne foretages.

Planen er — med tilbørligt Hensyn til de Jagttagelser, som det Kgl. Videnskabernes Selskab allerede i en Række af Aar har ladet anstille — at søge nye Stationer oprettede i

de forskjellige Egne af Landet, saa at man ved at sammenholde begge Selskabers Jagttagelser kan faae et saavidt muligt fuldstændigt Billede af Veirforholdene for hele Landet. — Landhuusholdningselskabet kan ikke noksom glæde sig ved den Imødekommen og Beredvillighed, hvormed dets Forslag er blevet modtaget af de private Mænd, som det i Landets forskjellige Egne har henvendt sig til for ved deres tjenstvillige Hjælp at faae dets Plan virkeliggjort, og vi kunne trostigt aflægge dem, ei blot Landhuusholdningselskabets, men ogsaa Landmændenes og Videnskabens Tak for den Opoffrelse af Tid og Arbejde, som de derved yde af Interesse for Sagen.

Jagttagelserne gaae ud paa en Bestemmelse af Luftens Varme og Fugtighed, af Vindens Retning og Styrke, Himlens Udseende og Regnmængden, og paa enkelte Stationer tillige af Luftens Tryk. — Den Plan, hvorefter der iagttages, er den samme paa alle Stationerne, og de nødvendige Bestemmelser desangaaende ere blevne trykkede og tilsendte dem; vi skulle ikke dennegang nærmere berøre disse „Bestemmelser“, men kun anføre, at da man i disse har maattet tage Hensyn til, at Jagttagestiderne kunne falde paa en for Jagttagerne i Almindelighed beleilig Tid, nemlig Kl. 8 Form., 2 Middag og 10 Aften, er det blevet nødvendigt at foretage en Rettelse i Middeltallene af disse Jagttagelser, thi ved Forsøg er det godtgjort, at Middelværdien ved disse Afslæsnings-tider ikke giver Døgnet's sande Mittelvarme saa nøiagtigt, som Jagttagelser Kl. 7, 12 og 11, og da den Rgl. Veter. og Landbohøiskole lader iagttage til disse Tider, foranstaltede Landhuusholdningselskabet, at man der tillige iagttager Kl. 8, 2 og 10, for at den Forskjel, der da viser sig paa dette Sted mellem Jagttagelserne Kl. 7, 12 og 11 og 8, 2 og 10 kan blive brugt som Rettelse for de paa de øvrige Stationer her i Landet erholdte Middeltal. I nedenstaaende Tabeller er denne Rettelse bragt med i Beregningen ved Maanedens Mittelvarme, derimod ikke ved Mittelvarmen for den koldeste og varmeste Dag. — Varmegraden er angivet efter Celsius's Thermometer; multipliceres

Angivelserne med $\frac{3}{8}$ saaes reaumurske Grader, som almindeligt bruges. — Fugtighedsgraden er angivet i pCt.; 0 er aldeles tør, 100 fuldkommen fugtig Luft. — Regnhoiden er angivet i danske Linier; Lufttrykket i Pariser-Tommer og Linier, der ikke afviger synderligt fra dansk Maal. — 139 Pariser Lin. = 144 danske Lin. = 1 dansk Fod.

For Diebliffet ere Jagttagelserne igang paa 5 Stationer, paa en 6te ville de rimeligviis begynde inden Nyaar, og i Løbet af næste Aar vil forhaabentlig endnu 2 à 3 Stationer blive oprettede. De allerede i Virksomhed værende Stationer ere følgende: Skaarupgaard Agerbrugskole, $1\frac{1}{2}$ Miil nord for Aarhus ved Hr. Forstander Krarup; Hindholm høiere Bondeskole, 2 Miil syd for Sorø, ved Hrr. Lærer Wint her (begge disse begyndte d. 1ste Juni); Næsgaard Agerbrugskole, 1 Miil østlig for Stubbejøbing ved Hr. Tiendecommissair Lacoppidan (begyndt d. 1ste Juli); Larm Skole, 4 Miil nord for Varde ved Hr. Lærer Rasmussen (begyndt d. 6te Juli) og Maibølgaard, 1 Miil øst for Sønderborg ved Hr. Forpagter Jesen (begyndt d. 1ste August).

Vi skulle nu i nedenstaaende Tabeller maanedsviis fremsætte nogle af Resultaterne for de nærmest foregaaende 3 Maaneder i Forbindelse med de samme Jagttagelser ved Landbohøiskolen, samt knytte nogle faa Bemærkninger til enkelte Punkter i Tabellerne:

August 1860.

	Middelvarme (C.°)	Varmeste Dag		Koldeste Dag		Regnhøide i Liner.	Regndage	Middel- fugtighedsgrad pCt. 2 i pCt.
		Dag	Varme	Dag	Varme			
Landbohøiskolen	14,7	17de	17,8	28de	13,0	60,5	19	75
Hindholm. . .	14,4	16de	17,8	24de	11,4	65,4	23	72
Næsgaard . .	14,4	17de	18,6	24de	11,7	48,7	25	75
Skaarupgaard.	12,9	15de	15,8	24de	10,8	67,9	27	80
Larm	13,8	16de	18,3	24de	12,3	85,5	28	88

Luftens Middeltryk (Nl. 8, 2 og 10) var paa Landbohoiskolen 27" 9,75.

Den 17—18de faldt ved Landbohoiskolen en temmelig betydelig Regn, nemlig 18,5 Linier; i samme Døgn faldt ved de andre Stationer omtrent 6—7 Linier med Undtagelse af Larm, der næsten Intet fik.

Den 23de—24de herskede paa alle Stationer Storm eller stærkere Blæst, hvis Hovedretning var S.V. Dens Styrke og Varighed synes at have aftaget mod Vest.

Ifølge de af Videnskaberne's Selskab ansillede Veir-iagttagelser er i Kjøbenhavn Middelvarmen for August Maaned af 72 Aars Jagttagelser 16,8° C., og Middelregnmængden for samme Maaned ifølge 34 Aars Jagttagelser 29,0 Linier.

September 1860.

	Middelvarme (S°)	Varmeste Dag		Koldeste Dag		Luftens Middeltryk	Regnhøide i Linier	Regnbage.	Middel-Regn- høidegrad Nl. 2 i pSt.
		Dag	Varme	Dag	Varme				
Landbohoiskolen	12,5	23de	15,6	10de	9,1	27"11,95	23,5	13	76
Hindholm . . .	12,6	24de	16,4	10de	9,1		23,6	13	70
Næsgaard . . .	12,8	24de	15,9	11te	9,3		23,9	15	73
Skaarupgaard.	11,4	6te	15,0	10de	7,8	28"0,90	29,9	20	85
Larm	12,0	17de	14,5	10de	9,2		46,4	24	87
Maiholgaard .	12,1	24de	15,2	11te	9,9		27,0	22	mang- ler.

Paa Landbohoiskolen havde den laveste Varme d. 11te med 1,2°, paa Hindholm samme Dag med 0° og paa Skaarupgaard ligeledes d. 11te med ÷ 0,4°.

Den 18de—19de faldt ved Larm 17 Linier Regn; i samme Tidrum faldt ved Skaarupgaard 7 Linier; ved de andre Stationer derimod intet eller saagodtsom intet.

I Kjøbenhavn er Middelvarmen for September Maaned ifølge 72 Aars Jagttagelser 14,0° C. og Regnmængden (34 Aar) 23,5 Linier.

October 1860.

	Middelvarme (C.°)	Varmeste Dag		Koldeste Dag		Luftens Middelfrost	Regnhøide i Linier	Regndage	Middelt = Jugs- tighedsgrad Kl. 2 i pGt.
		Dag	Varme	Dag	Varme				
Landbohøiskolen	7,3	1ste	10,8	11te	2,5	28°0,36	25,0	18	83
Hindholm . . .	7,3	1ste	11,2	11te	2,2		26,9	16	80
Næsgaard . . .	7,6	1ste	12,4	12te	2,7	28°0,45	34,6	19	82
Skaarupgaard .	6,7	26de	10,4	12te	0,5	28°1,02	39,8	26	87
Larm	7,9	2den	11,9	12te	2,4		39,8	26	89
Maibølgaard .	8,1	3die	11,3	31te	4,1		39,9	23	mang- ler.

Paa Landbohøiskolen havde den laveste Varme d. 12te med $\div 1,5^\circ$; paa Hindholm samme Dag med $\div 1,8$ og paa Skaarupgaard ligeledes d. 12te med $\div 6^\circ$; (sidsnævnte Sted $\div 5^\circ$ d. 13de).

Den 11te (Kl. 8—10 Aften) sneede det ved Landbohøiskolen og paa Hindholm samme Dag Kl. $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$ Eftm.

Den 3die—4de herskede ved alle Stationer en stærk Storm, der i Begyndelsen var S.V., men senere dreiede sig til V. og N.V. I Forbindelse dermed kan anføres, at der d. 4de havde usædvanligt Lavvande ved Maibølgaard, nemlig 7 Fod og 2 Tommer under daglig Bunde.

I Kjøbenhavn er Middelvarmen for October Maaned ifølge 72 Aars Jagttagelser $8,8^\circ$ C. og Regnmængden (34 Aar) 27,4 Linier.